

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de hızlı biçimde yükselen bireysel silahlanmaya neden olan sebeplerin ortadan kaldırılması, ruhsatsız silaha erişimin engellenebilmesi, kadın cinayetleriyle bireysel silahlanma arasındaki ilişkinin tüm ayrıntılarıyla ortaya çıkarılarak kadın cinayetlerinin önüne geçilebilmesi için gerekli tedbirlerin alınması, av tüfeği ve benzeri ruhsat gerektirmeyen ateşli silahların adli suçlarda kullanım oranlarının belirlenerek bu silahlara erişimin kısıtlandırılması, yaralama ve cinayetle sonuçlanan adli olaylarda kullanılan ruhsatlı veya ruhsatsız ateşli silahlarla ilgili kapsamlı bir veri tabanının oluşturulması, bireysel silahlanma oranının azaltılarak devletin silah kullanma tekelinin fiilen kişi veya kurumlara devredilmesinin önüne geçilmesi, bireysel silahlanmanın tüm olumsuz toplumsal etkilerinin araştırılması ve bu etkilerin ortadan kaldırılmasının sağlanması adına, Anayasanın 98. maddesi ve TBMM İhtüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri gereğince bir Araştırma Komisyonu kurularak gerekli incelemelerin yapılmasını arz ederim.

Ömer Fethi Gökçe

Namık Tan

Dr. Feri CİAAR
Antalya mv.

Kadim Durmuş
Gökçe Gökçen
İzmir Milletvekili

Alişir Korkmaz

Ahmet ÖNAC
Kırıkkale mv.

Vocaeli
Ediz ÜN

İlhami Öner Ayar

Dr. Arge CİAAR
Diyarbakır mv.

Abdurrahman Fındık

Belkıs mv.

Ali Gökçek

İSTANBUL MV.

Adnan

Nurhanet Altın

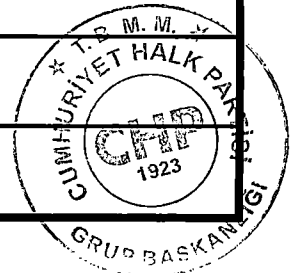
İbrahim

HATİRE EKİNCİ ULLON
KOCAELİ

229. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
1. CUMHUR HIZLI	MİLLÎ	
Talat DİNÇER	Mersin MU-	
3. Nail Çiler	Kocaeli	
Fahri Özkan	Kırklareli	
Deniz Demir	Ankara	
6. Emre Akkurt / Nizami	İstanbul	
Veli Ağbaba	Malatya	
11. İzzet Bayraktar	Artvin	
Elvan İLK GERNİÇ	Göreci	
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

GEREKÇE

Bireysel silahlanmanın tehlikelerine dikkat çeken Umut Vakfı'nın verilerine göre, 2023 yılının ilk 211 gününde Türkiye genelinde 1938 silahlı şiddet olayı basına yansımıştır. Basına yansıyan silahlı şiddet olaylarında 1200 kişi hayatını kaybetmiş, 1960 kişi ise yaralanmıştır. Bu silahlı şiddet olaylarının 399'unda çeşitli model tüfekler (keleş, uzun namlulu, av tüfeği vs.), 1194'ünde tabancalar ve 60'ında beylik silahları kullanılmıştır. Cinayetlerin 285'i ise kesici aletlerle işlenmiştir. 2022 yılında ise medyaya 3984 silahlı şiddet olayı yansımıştır. Ülke genelinde yaşanan bu silahlı şiddet olaylarında 2278 kişi öldürülmüş, 4231 kişi de yaralanmıştır. Silahlı şiddet olaylarının 616'sında (yüzde 15,46) kesici aletler kullanılırken 3368 (yüzde 84,54) cinayet ateşli silahlarla işlenmiştir. Ateşli silahların türevine bakıldığında ise 143'ünün beylik silahı olmak üzere (asker ve polislerin kullandığı resmi silahlar) 2528 olayda tabancaların, 840 olayda ise kalaşnikoflar dâhil çeşitli tüfeklerin kullanıldığı görülmektedir.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun açıkladığı verilere göre ise 2022 yılında gerçekleşen 334 kadın cinayetinin 182'si, 2023 yılının ilk 8 ayında gerçekleşen 202 kadın cinayetinin ise 104'ü ateşli silahlarla işlenmiştir.

Yukarıda bahsedilen verilerin bir kısmının yalnızca medyaya yansıyan verilerden ibaret olduğu ve ateşli silahlarla işlenmiş pek çok suçun medyaya yansımadağı da düşünöldüğünde, bireysel silahlanma konusunun acilen tedbir alınması gerektiren bir önemde olduğu da açıkça ortaya çıkmaktadır. Kamu otoritesinin elinde ise, halk sağlığı ve güvenliği açısından birincil derecede öneme sahip bu konuda kapsamlı ve detaylı bir veri bulunmamakta veya bu veriler kamuoyuyla paylaşılmamaktadır.

Adalet Bakanlığı tarafından yayımlanan "2022 yılı Adalet İstatistikleri" raporunda yeterince kapsamlı olmayan ancak sorunun ciddiyetini ortaya çıkaran veriler bulmak mümkündür. Bu verilerden biri Cumhuriyet başsavcılıklarında soruşturma evresinde şüpheliler hakkında özel kanunlara muhalefet suçları ile ilgili olarak yıl içinde verilen kararlardır. 2022 yılında Cumhuriyet Başsavcılıkları 639 bin 004 karar vermiş olup bu kararlara ilişkin suç türü dağılımına bakıldığında, 145 bin 370 ile 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun muhalefet suçunun ilk sırayı aldığı görölmektedir. Söz konusu raporda her ne kadar 2022 yılına ait ateşli silahlarla yaralanmayla ilgili olarak veri yer almasa da 2021 yılına

kadar aynı mahiyetteki senelik raporlarda bu verileri bulmak mümkündür. Buna göre 2019 yılında 10 bin 488, 2020 yılında 9 bin 268, 2021 yılında ise 10 bin 535 ateşli silah yaralanmasına ilişkin adli muayene gerçekleşmiştir. Bu sayının 2013 yılında 4 bin 985 olduğu düşünüldüğünde, birkaç yıl içinde ateşli silah kaynaklı yaralamaların iki katına yükseldiği ortaya çıkmaktadır. Aynı raporlardaki Adli Tıp Kurumunun ölü muayenesi istatistiklerine göre ise 2019 yılında bin 940, 2020 yılında 2 bin 13, 2021 yılında ise 2 bin 206 ölü muayenesini, ateşli silahlarla meydana gelen ölümler oluşturmaktadır.

Uluslararası veriler de bireysel silahlanmanın suça yönelimi teşvik ettiğini kanıtlar niteliktedir. Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi'nin 2019 yılında dünyada işlenen suçlarla ilgili istatistikleri derlediği raporda aktardığı verilere göre, işlenen cinayetlerin %54'ü ateşli silahlar kullanılarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik krizin toplum sağlığında yarattığı olumsuz etkiler, nefret suçlarının devleti temsil eden yetkililer tarafından politik amaçlarla meşru gösterilme çabaları, silaha erişimin her geçen gün daha da kolay hale gelmesi, cezaların caydırıcı niteliğinin olmaması veya bu niteliğin "genel af" ihtimalinin güçlenmesi sonucu zedelenmesi, ruhsatsız silahlanmanın önüne geçilmesi için uygulanan kapsamlı bir devlet politikasının bulunmaması, yakın tarihte gerçekleşen toplumsal olaylarda pek çok kayıtlı silahın nerede ve kimin kontrolünde olduğunun belirlenememesi, kadına yönelik şiddetin önlenmesinin önündeki en büyük engellerden biri olan İstanbul Sözleşmesi'nin tarafı olmaktan çıkılması, Türkiye'nin jeopolitik konumu ile komşu ülkelerde yıllardır devam eden iç karışıklıklar ve sınır güvenliğindeki zayıflık nedeniyle Türkiye'nin silah kaçakçılığının önemli bir merkezi haline gelmesi ve benzeri pek çok sebeple Türkiye'deki bireysel silahlanma oranı her geçen gün kontrol edilemez bir hızla yükselmektedir. Bireysel silahlanmanın bireylerin yaşam hakları ile toplumun huzuruna yönelik ciddi bir tehlike oluşturduğunu gösteren çok sayıda veri ve bağımsız araştırma sonucu bulunmaktadır. Kamuoyuna sirayet eden yüzlerce adli vaka da bireysel silahlanmanın vahim sonuçlarını ortaya koymakta ve insanların gün içerisindeki rutin yaşamlarında dahi can güvenliğinden endişe duymalarına neden olmaktadır.

Şiddet olaylarının, cinayetlerin ve yaralamaların engellenebilmesi adına, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından bireysel silahlanmanın önüne geçilmesi hususunda düzenlemeler yapılmalıdır. Konuya ilişkin kapsamlı ve doğrulanabilir bir veri tabanının bulunmaması, söz konusu sorunun boyutlarına ilişkin net tespitler yapılabilmesini engellemektedir. Son derece kapsamlı bir mahiyete sahip olan bireysel silahlanma konusunun her boyutuyla alanın

uzmanları, hukukçular, ilgili Bakanlıklar, Sivil Toplum Kuruluşları ve benzeri tüm muhataplarla birlikte detaylı biçimde görüşülmesi ve tartışılması gerekmektedir. Aksi halde, devletin silah tekelinden kaynaklanan gücünde hızla devam eden zayıflama, kontrolsüz şiddetin sokağa ve evlere yönelmesiyle sonuçlanarak insanların can ve mal güvenliklerinin korunmasını imkânsız hale getirecek ve toplumun huzuru tamiri imkânsız tahribata uğrayacaktır.

Bir ülke veya topluluktaki silahlı şiddet; ruhsatlı ve/veya ruhsatsız silâhların varlığı ile doğrudan bağlantılıdır. Silah sahibi olma durumunun bir imtiyaz ya da hak olarak ele alınmaması gerekmektedir. Bireysel silahlanmaya karşı gerekli tedbirler alınmadığı sürece, silah kültürünün yaygınlaşarak kamu güvenliğini tehdit etmeye devam edeceği aşîkârdır. Yasal düzenlemeler ve denetimlerin yanı sıra, eğitim programları ve sorunları çözümleyici stratejilere de gereksinim duyulmaktadır. Bireysel silahlanma sorunun her yönüyle ayrıntılı biçimde değerlendirilebilmesi için gerekli verilerin toplanma sürecine, sorunun her yönüyle ve doğru kişilerle tartışılarak gerekli tüm tedbirlerin alınmasına Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin doğrudan dâhil olması insanlarımızın can ve mal güvenliklerinin sağlanması ve toplum huzurunun tesis edilmesi adına önemlidir.

Bireysel silahlanmayı önleyici düzenleme yapılması konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına daha önce de birden çok kez araştırma önergesi verilmiş olmasına rağmen, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin bu konuda gerekli olan hiçbir adımı atmamış olması da bireysel silahlanmaya bir devlet politikası olarak göz yumulduğuna dair kamuoyunda oluşan kamıyı güçlendirir niteliktedir. Böyle bir düşüncenin ve çeşitli şiddet olaylarının yaygınlaşması karşısında Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin adım atmaması ya da sessiz kalması uygun görülemez. Ülkemizde yaşayan tüm insanların yaşam hakkının korunması, kırılgan grupların maddi ve manevi bütünlüklerinin korunması hakkına saygı gösterilmesi ve devletin bu hakları korumak üzere pozitif yükümlülüklerini yerine getirmesi amacıyla bireysel silahlanmanın olumsuz etkilerini Türkiye Büyük Millet Meclisi araştırmalıdır.

